

Γιάννης Ζαχαρόπουλος

Α

Β

Γ

α

β

ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ

Γλώσσα
ΣΤ' Δημοτικού

Μέρος
3ο

Βασισμένο στην ύλη του σχολικού βιβλίου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γρήγορα ΤΕΣΤ

Γλώσσα Στ' Δημοτικού

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βασικό λεξιλόγιο

- νησί, μωλανάς, χωράφι, επάγγελμα, πηγάδι, τρόφιμα, απαγορευτικό, τουρισμός, νοοτροπία, ανακαλύπτω
- γυναίκα, βραβείο, επιστημονικός -ή -ό, έρευνα, εργαστήριο, ρύπανση, τελειομανής -ής -ές, συμπολίτης, υποτροφία, εξοπλισμός
- εφημερίδα, δημοσιογράφος, συναρπαστικός -ή -ό, κατατροπώνω, ορκίζομαι, κηρύττω, ανεξαρτησία, ανταπόκριση, εισιτήριο, εξαντλούμαι

Γραμματικά – Συντακτικά φαινόμενα

α) Ευθύς και πλάγιος λόγος

Στον **ευθύ λόγο** μπορούμε με ευθύ, άμεσο τρόπο να ακούσουμε ή να διαβάσουμε τα λόγια κάποιου όπως ακριβώς τα είπε:

Π.χ. «Τελείωσα τα μαθήματά μου!» είπε η Μαρία.

Στον **πλάγιο λόγο**, ένα τρίτο πρόσωπο μας μεταφέρει έμμεσα αυτά τα λόγια:

Π.χ. Η Μαρία είπε ότι τελείωσε τα μαθήματά της.

Όταν μετατρέπουμε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο κάνουμε τις εξής μεταβολές:

- Παραλείπονται τα εισαγωγικά και η διπλή τελεία.
- Χρησιμοποιούνται ρήματα όπως είπε, απάντησε, ρώτησε κ.ο.κ.
- Συμπληρώνονται τα ονόματα των προσώπων.
- Οι προτάσεις ενώνονται με συνδέσμους.
- Οι ανεξάρτητες προτάσεις μετατρέπονται σε εξαρτημένες (ειδικές, βουλητικές, πλάγιες ερωτηματικές).
- Μεταβάλλεται το πρόσωπο του ρήματος και της αντωνυμίας (όταν το απαιτεί το νόημα).
- Κάποιες λέξεις μετατρέπονται ανάλογα με το νόημα (π.χ. τώρα → τότε, εδώ → εκεί, αυτός → εκείνος κτλ.).
- Κάνουμε τις απαραίτητες αλλαγές στους χρόνους των ρημάτων.

β) Λόγιος σχηματισμός επιθέτων

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	ο επείγων	η επείγουσα	το επείγον
Γενική	του επείγοντος	της επείγουσας	του επείγοντος
Αιτιατική	τον επείγοντα	την επείγουσα	το επείγον
Κλητική	-	-	-
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι επείγοντες	οι επείγουσες	τα επείγοντα
Γενική	των επειγόντων	των επειγουσών	των επειγόντων
Αιτιατική	τους επείγοντες	τις επείγουσες	τα επείγοντα
Κλητική	-	-	-

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	ο ευρύς	η ευρεία	το ευρύ
Γενική	του ευρέος	της ευρείας	του ευρέος
Αιτιατική	τον ευρύ	την ευρεία	το ευρύ
Κλητική	- ευρύ	- ευρεία	- ευρύ
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι ευρείς	οι ευρείες	τα ευρέα
Γενική	των ευρέων	των ευρειών	των ευρέων
Αιτιατική	τους ευρείς	τις ευρείες	τα ευρέα
Κλητική	- ευρείς	- ευρείες	- ευρέα

γ) Σύνδεση προτάσεων

- Στην **παρατακτική σύνταξη** οι προτάσεις (ανεξάρτητες ή εξαρτημένες) συνδέονται μεταξύ τους με παρατακτικούς συνδέσμους (συμπλεκτικούς, αντιθετικούς, διαχωριστικούς) χωρίς να εξαρτάται η μία από την άλλη. *Π.χ. Το νέο μηχάνημα σελιδοποιεί **και** βιβλιοδετεί οποιοδήποτε βιβλίο σε λίγα μόλις λεπτά. – Θα μείνετε **ή** θα φύγετε;*
- Στην **υποτακτική σύνταξη** οι εξαρτημένες προτάσεις συνδέονται με τις ανεξάρτητες και συμπληρώνουν το νόημά τους. Αυτή η σύνδεση γίνεται με τους υποτακτικούς συνδέσμους (όλοι οι σύνδεσμοι εκτός από τους παρατακτικούς) με αντωνυμίες (αναφορικές, ερωτηματικές) και με επιρρήματα (αναφορικά, ερωτηματικά). *Π.χ. Θα παίξουμε **όταν** τελειώσεις το διάβασμα. – Έμαθα **ότι** αρίστευες στις εξετάσεις. – Το πρόβλημα **που** έλυσες ήταν σωστό.*
- Στο **ασύνδετο σχήμα**, οι προτάσεις παρατάσσονται η μία δίπλα στην άλλη χωρίς να συνδέονται μεταξύ τους με κάποιον σύνδεσμο ή αντωνυμία και χωρίζονται με κόμματα. *Π.χ. Τα παιδιά έπαιζαν, χόρευαν, διασκεδασαν.*

δ) Είδη εξαρτημένων προτάσεων

Είδος	Εισάγονται	Παραδείγματα
Ειδικές	ότι, πως, που	Πληροφορήθηκε ότι κέρδισε στον διαγωνισμό .
Πλάγιες ερωτηματικές	αν, μήπως	Η γιαγιά ρώτησε αν υπάρχει καλύτερη θέση .
Βουλητικές	να	Θέλει να γίνει γιατρός .
Ενδοιαστικές	μήπως, μη	Φοβάται μήπως αργήσουμε .
Αναφορικές	που, αναφ. αντωνυμίες	Συνάντησα τον κύριο που πουλούσε γαρίφαλα στην πλατεία .
Υποθετικές	αν, σαν, άμα, είτε...είτε	Αν έχεις χρόνο , θα πάμε μια βόλτα.
Χρονικές	όταν, ενώ, αφού, σαν κ.ά.	Όταν τελειώνει το διάβασμα , παίζει ποδόσφαιρο στην πλατεία.

Αιτιολογικές	γιατί, επειδή, αφού, διότι, μια και	Δεν πήγε στην εκδρομή γιατί αρρώστησε.
Εναντιωματικές	αν και, ενώ, μολονότι, κι ας	Αν και ήταν λιγότεροι, κατάφεραν να επικρατήσουν.
Παραχωρητικές	και αν, και να, κι ας	Θα της μιλήσω κι ας με αποπάρει.
Τελικές	να, για να	Τρέχει για να προλάβει.
Αποτελεσματικές	ώστε, που	Έβρεχε τόσο πολύ, ώστε δε βλέπαμε μπροστά μας.

ε) Αντωνυμίες

Αντωνυμίες λέγονται οι λέξεις που αντικαθιστούν ονοματικές φράσεις (χρησιμοποιούνται *αντί ονομάτων*). Μας βοηθούν να αναφερόμαστε σε πρόσωπα ή πράγματα χωρίς να χρειάζεται να τα επαναλαμβάνουμε συνέχεια. Όσες κλίνονται δε σχηματίζουν κλητική.

Είδη αντωνυμιών:

Είδος	Αντωνυμίες
προσωπικές:	εγώ, εσύ, αυτός -ή -ό
κτητικές:	μου, σου, του,... — δικός μου, δικός σου, δικός του,...
αυτοπαθείς:	ο εαυτός μου, ο εαυτός σου, ο εαυτός του κ.ο.κ.
οριστικές:	ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο — μόνος (μου), μόνη (μου), μόνο (του) κ.ο.κ.
δεικτικές:	αυτός -ή -ό, τούτος -η -ο, εκείνος -η -ο, τέτοιος -α -ο, τόσοσ -η -ο
αναφορικές:	που, ο οποίος, η οποία, το οποίο, όποιος -α -ο, όσος -η -ο, ό,τι
ερωτηματικές:	τι, ποιος, ποια, ποιο, πόσος, πόση, πόσο
αόριστες:	ένας, μία, ένα — κάποιος, κάποια, κάποιο — κάθε, καθένας, καθεμιά, καθένα — κανένας, καμία, κανένα — μερικοί, μερικές, μερικά — άλλος, άλλη, άλλο — κάμποσος, κάμποση, κάμποσο — ο τάδε, ο δείνα, καθετί, τίποτα

Συνέντευξη με τον κ. Μανόλη Συνέντευξη με τον Αντώνη

Όνοματεπώνυμο

Ημερομηνία: / /

1. Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις και τόνισε όπου χρειάζεται.

5

Ένα από τα **επαγ.....λματα** που δεν υπάρχουν πια στο **ν.....σί** είναι αυτό του **μ.....λωνά**. Οι προμήθειες σε **τρόφ.....μα** έρχονται πια με το πλοίο της γραμμής, εκτός βέβαια αν υπάρχει **απαγ.....ρευτικό**. Σε αρκετές περιοχές συνεχίζουν να ποτίζουν τα **χ.....ράφια** τους με το νερό του **π.....γαδιού**, που είναι πάντοτε καθαρό και δροσερό. Οι κάτοικοι άρχισαν να αλλάζουν **νο.....τροπία** τα τελευταία χρόνια και **ανακάλ.....ψαν** ότι ο **τουρ.....σμός** είχε πολλά να προσφέρει στον τόπο τους.

2. Βοήθησε την Ελευθερία να μεταφέρει τον παρακάτω διάλογο σε πλάγιο λόγο.

2,5

- Γεια σας, γράφω το πρώτο μου e-mail, είπε ο πελάτης.
- Και ποιο είναι το πρόβλημά σας; απάντησε ο τεχνικός.
- Έγραψα το «α» στη διεύθυνση, αλλά δε γνωρίζω πώς θα βάλω το κυκλάκι γύρω του! εξήγησε ο πελάτης.

Ο πελάτης χαιρέτησε τον τεχνικό και τον ενημέρωσε πως

.....

.....

.....

.....

3. Ο κ. Βασίλης διηγείται στον αδερφό του την... εμπειρία που είχε σε ένα εστιατόριο. Γράψε σε ευθύ λόγο όσα είπε ο κ. Βασίλης στον αδερφό του, ξεκινώντας κάπως έτσι:

2,5

«Είπα στον σερβιτόρο ότι τα στρείδια που μου είχε φέρει δεν ήταν φρέσκα. Του εξήγησα ότι του είχα ζητήσει φρέσκα, σαν εκείνα που είχα φάει εκεί πριν από δέκα μέρες. Εκείνος μου απάντησε πως μου είχε φέρει από τα ίδια, μια και... είχε μείνει από τότε μια μερίδα!»

— Σερβιτόρε, είπα εγώ,

.....

.....

.....

Χρωμάτισε τα που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

Σειρά: ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ – ΓΛΩΣΣΑ
Κυκλοφορούν 3 τεύχη για κάθε τάξη
Καλύπτουν την ύλη και των τριών τριμήνων

Γρήγορα τεστ – Γλώσσα ΣΤ΄
Καλύπτει την ύλη του Γ΄ τριμήνου

Μέρος
3ο

Συνοπτική
θεωρία

Παραδείγματα

Χρόνος που απαιτείται για το τεστ

Τίτλος κεφαλαίου

(αντιστοιχεί στο βιβλίο του Οργανισμού)

Βασικό λεξιλόγιο

- νησί, μιλώντας, χωράφι, επάγγελμα, πηγάδι, τρόφιμα, απαγορευτικό, τουρισμός
- γυναίκα, βραβείο, επιστημονικός -ή -ό, έρευνα, εργαστήριο, ρύπανση
- υποτροφία, εξοπλισμός
- εφημερίδα, δημοσιογράφος, συναρπαστικός -ή -α
- αναπόκριση, εισήγηση, ανιχνεύω

Ενότητα 13η Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού
Τεστ
2ο

0΄-10΄

Επιστήμη με άρωμα γυναίκας

Ονοματεπώνυμο

Ημερομηνία: / /

Ασκήσεις

1. Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις και τόνισε όπου χρειάζεται.
Η αδερφή μου ανερπύεται να γίνει μια από τις ελάχιστες Ελληνίδες γυν...κες που θα κατα-
κτήσουν **βραβ**...ο της ΟΥΝΕΣΚΟ για την **επιστ**...μονική τους έρε...να. Είναι εργατική
και **τελειομαν**...ς. Έχει ήδη αποφασίσει το θέμα της εργασίας της, που δεν είναι άλλο
από τη «μείωση της θαλάσσιας ρ...πανσης», έχει οργανώσει ένα άριστο εξ...πλισμένο
εργαστ...ριο στο... δωμάτιό της, έχει κάνει αίτηση για **υποπρ**...φία στα διασημότερα
πανεπιστήμια και έχει αποφασίσει να εργαστεί σκληρά για το συμφέρον των σ...μπολών
της και της ανθρωπότητας. Το μόνο της εμπόδιο είναι πως... θα πρέπει πρώτα να τελειώσει
το Δημοτικό!
2. Συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου που βρίσκεται
στην παρένθεση.
α) Είναι απαραίτητο οι... (ο μέλλον, η μέλλουσα, το μέλλον) μητέρες
να ακολουθούν ένα ισορροπημένο και πλούσιο διατολόγιο.
β) Για την αντικατάσταση του... (ο επιβλέπων, η επιβλέπουσα, το επι-
βλέπων) μηχανικού πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση.
γ) Οι συμπαθητές μου κι εγώ βρήκαμε μερικά πολύ... (ο ενδιαφέρον, η
ενδιαφέρουσα, το ενδιαφέρον) άρθρα στο διαδίκτυο.
δ) Ο ασθενής μεταφέρθηκε στα... (ο επείγων, η επείγουσα, το επεί-
γον) περιστατικά.
ε) Η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να αποτελεί ζήτημα... (ο πρω-
τεύων, η πρωτεύουσα, το πρωτεύον) σημασίας.
3. Συμπλήρωσε τους τύπους των επιθέτων που λείπουν.

		Ενικός αριθμός	
Ονομαστική	η επείγουσα εργασία	ο	ρόλος
	της εργασίας	του	ρόλου
Γενική	την εργασία	τον	ρόλο
	Αιτιατική		
		Πληθυντικός αριθμός	
Ονομαστική	οι εργασίες	οι	πρωτεύοντες ρόλοι
	των εργασιών	των	ρόλων
Γενική	τις εργασίες	τους	ρόλους
	Αιτιατική		

Αυτοαξιολόγηση

Χρωμάτισε τα

Αξιολόγηση:

Οι πόντοι που
αντιστοιχούν

σε κάθε άσκηση

ISBN 978-960-569-152-3

9 789605 1691523

Κωδ. μηχ/σης 18.556